

Nác Đái Hánh, tuy nhá, là mát nác thánh váng hái đáu thá ká thá 21. Nác Đái Hánh có kinh tá háng háu, công nghiáp hián đái, và nán văn hoá phong phú, đa đáng lá tháng.

Ngái Đái Hánh nái tiáng cán cá, thông minh, hài hác. Háu hát giái mát ngành khoa hác, tháo mát môn thá thao, sành mát ngôn văn nghá (không ká thá, đáu này đái vái ngái Đái Hánh coi nhá đã đành).

Tác phám văn hác, nghá thuát cáa ngái Đái Hánh phá bián kháp thiên há, có cá trăm triáu khán giá, đác giá ham má. Tuy váy, suát máy trăm năm, ngái Đái Hánh không đá lái cho đái mát tráng pháis triát hác, văn hác hay nghá thuát. Đáu này thát khó hiáu. Có lá vì ngái Đái Hánh quá hài hác. Khi có tác phám ra đái, há tám nhau khen chê, bàn tán inh ái hán vá chá. Cháng máy hái, cuác tranh luán tan trong trán cái quên lãng, và cuác tranh luán khác ná ra. Vá pháng dián này, mái ngái Đái Hánh là cá mát tráng pháis ! Do đó ngái Đái Hánh, tuy sành nghá thuát, không ai ham nghá phê bình văn hác, nghá thuát. á Đái Hánh, nghá đó chát đã lâu.

Đáu lá náa : vái truyán tháng nhá váy, suát máy trăm năm, nháng nhà cám quyán á Đái Hánh không có ngái nào nái tiáng văn hác, nghá thuát, ngoài ông vua cuái cùng triáu Vũ. Ông cũng chá nái tiáng tá ngày ông ngâm thá tá chác, bángai vàng, láp nán cáng hoà dân chá. Bài thá đó còn giá trong vián bá o tàng. Ngái qua lái đác còn tháy thích. Văn nhân, nghá sĩ đáu khen hay.

Theo ông Hián, hián táng ká lá này có tá đái Vũ Hồ, ngái sáng láp triáu đình nhà Vũ.

Vũ Hồ sinh thái Bác thuác, cuái thá ká thá 14, ngái làng Nhân, á chân núi Nam Bình. Năm đó sáu cao, thuá náng, lái mát mùa. Nán đói lan tràn. Ngái gáng, ká gánh la liát ngáp các náo đáng. Má Vũ Hồ ôm Vũ Hồ lát tái cây đa đáu đình làng Nhân thì tát thá, mát ván tái, môi ván cái, mát tráng tráng, không ai vuát nhám đác. Ngái làng Nhân đáng lòng, mang Vũ Hồ vá, chia nhau nuôi. Vũ Hồ lán lên, kháe nhá voi, nhanh nhá cát, sáng nghá săn thú, ham mê võ nghá, say sáa đèn sách, nái tiáng văn võ song toàn.

Núi Nam Bình có nhiáu hang đáng. Thuá đó có con yêu tinh chiám đóng mát hang lán ngay đáu

Truyện Vũ Hò, người làng Nhân

Tác Giả: Vietsciences- Phan Huy Đáng
Thứ Tư:, 25 Tháng 3 Năm 2009 21:26

---

làng Nhân, phá phách dät n, không ai säng yên đäc. Nó đät lä, cä đêm trắng räm, phäi hiän mät cô gái. Người làng Nhân mäi ông đäo, thäy tu yäm bäa, niäm chú. Không bäa chú nào điät đäc nó vì không ai đoán đäc nó là thú gì thành tinh. Người cho nó là län tinh vì nó ngáy khä khä nhä län ăn cám. Người läi nghĩ nó là chuät tinh vì có lúc nó ngä trong hang đuäi nó thä ra, coi nhä đuäi mät con chuät khäng lä. Sä đäng tin nó là vän tinh vì khi nó chäp cô gái làng mang cúng nó, tay nó dài, lông lá nhä tay vän. Điäu chäc chän, quái vät này säng bäng thät ngäi. Buổi sáng, sau đêm trắng räm, luôn có mät suäi máu nhä rä tä miäng hang. Trai làng Nhân, đã nhiäu người tuät gäm xông vào đäng. Không ai trä vä.

Mät đêm Vũ Hängä däi cây đa đäu đình làng. Bäng thäy mình bäi trong mät biän máu. Táp vào bä, gäp mät väa lúa mänh mäng, hät vàng näng trĩu. Vũ Hängä tiän sâu vào väa lúa, thäy mät vän hoa tuyät đäp, phong phú lä thäng. Giäa vän hoa, có mät lán nhä, thanh tao. Trong lán, mät thanh niên đäng cäm bút. Vũ Hängä räng mình : thân hình, vä mät thanh niên äy y hät nhä mình. Vũ Hängä đä tay väy, cät tiäng gäi. Thanh niên biän mät. Vũ Hängä giät mình tänh đäy, thäy mät läi gäm dài, ánh sáng toä ra trong và länh nhä đêm trắng buän.

Sáng đän, Vũ Hängä đäm gäm trình làng. Bä lão nói : Đäi nay, thiäu gäm giáo khó nên ngäi. Thän làng cho con gäm đä läp nghiäp. Con säng cho xäng väi nó.

Vũ Hängä xách gäm lao vào đäng, xách đäu yêu tinh phóng ra. Mäi người kinh ngäc : yêu tinh chäng khác gì người. Có mät, có mũi, có miäng, có tai. Da mät häng hào, không có gì khäng khiäp ngoài đôi nanh nhän hoät. Không biät nó thành tinh tä thuä nào mà lông mày dài, träng nhä bông.

Vũ Hängä chém yêu tinh xong, đäy cä khäi nghĩa. Trai làng Nhân và các vùng lân cän ùa theo. Nhân tài bän phäng tä vä nhä kiän. Chäng bao lâu, Vũ Hängä läp đäc căn cä đäa väng chäc. Giäc vä đánh nhiäu län không sao điät näi. Có lúc Vũ Hängä đät ngät xuät quân hä thành. Nhäng räi không sao giä đäc. Hai bên giäng co nhau mäi năm, không phân thäng bäi.

Mät hôm, trong lúc Vũ Hängä suy tính cách đánh giäc, Văn Thành xin yät kiän. Nhìn thanh niên Vũ Hängä cäm thäy lä, chäc chän gäp người quen mà không sao nhä đäc là ai, ä đâu. Sáng hôm sau, soi gäng, mäi hiäu : Văn Thành trông y hät Vũ Hängä thäi thanh niên. Hai người đäm luän väi nhau ba ngày đêm, rät tâm đäc. Vũ Hängä chäa täng gäp ai thäu hiäu lòng mình nhä Văn Thành. Vũ Hängä mäng rä, mä tiäc. Räu näng, cäm häng trào häng, Vũ Hängä ngâm mät câu thä vänh sông núi. Văn Thành äng khäu mät câu. Cä thä, mäi người mät câu, quyän läi thành bài Vänh Núi Sông tuyät väi, sä sách còn ghi. Vũ Hängä sai läy mät täm läa, truyän Văn Thành ghi läi thä, räi hoa

Truyện Vũ H, người làng Nhân

Tác Giả: Vietsciences- Phan Huy Đáng
Thứ Tư, 25 Tháng 3 Năm 2009 21:26

---

bút vẽ chân dung Văn Thành. Lỗi sai Văn Thành vẽ chân dung mình vào tấm lụa. Quen hào
tấm lụa khen đẹp như Tô K, Bá Nha.

Thành không phải võ tướng, không biết đi u quân. Nhưng th vẫn c a Thành lay chuyển lòng
người. Được Thành giúp, Vũ H được ngồi bút th phóng th, truyện h ch. Chng bao lâu uy
tín, nh hng c a Vũ H cu n cu n sóng. Khp n i vang tiếng giáo g m. Vũ H đánh đầu
thng đ y. Có khi không đánh mà được thành. Chi m được thành, không chi quân b o v v n
không m t.

Tất năm y, Vũ H m cu c tng tiến công, đánh trận quyết định trên sông Bạch. Hai bên đem
toàn lực chiến nhau. Nước sông dâng ng u, sóng t sùi ba ngày ba đêm không ng t. Vũ H toàn thng,
kéo quân về Kinh Thành, lên ngôi hoàng đế, m tiến c khao quân, lập đàn thng tng.

Vua thng ph t r t công minh, m i người i thán ph c. Lúc mẫn cu c vua m i cho vẽ i Văn Thành
lên đàn : Tr m đưa vào lòng dân đ đng n c. V y khai s n, lập quốc, công đ u là th vẫn
c a khanh. G m này, Tr m mang t thu c hàn, chém yêu tinh, kh i nghĩa, lập c đ . Đây là
ph n thng cao nh t, Tr m dành riêng cho Khanh.

Văn Thành qu l y, ôm g m, trào n c m t.

Vua sai s a sang dinh th, cung th t. Nh thu hàn vi, Vua sai c t m t lán nh bên h u cung.
Nhng đêm trăng r m, Vua ra đó suy nghĩ, ng m c nh, làm th . Đi i th n vẫn hay ch t t, Vua
cho tham đ , đ c Tri u Đình coi nh nhng ngôi sao sáng c a tr i đ t, soi đng ch l i cho
muôn đ i...

R i Vua c t quan cai tr , ban b pháp lnh nghiêm kh c đ giáo hu n dân, n đnh n c. Đi i
th n khen là anh minh và l y mng. Ch có Văn Thành không nói gì. Vua gọi Văn Thành vào
h u cung h i y.

Thành tâu : Nước nhà binh l a quá nhi u năm. Dân đen l m than c c đ đi u. B H nên m
lòng nhân, n i r ng vòng sng cho trăm h , hoà h p muôn nhà. Dân đ c th , chăm lo cu c
sng, an c l c nghi p, dân s giàu, n c s m nh, ngại vàng nh bàn th ch nghìn thu.

Vua phán : Lòng khanh cháng khác lòng Trám. Nháng khanh tháy mát mà không tháy hai. Nác nhà váa qua cán binh láa. Trám cáp lúc nhúc kháp nái. Tôi trung, tá phán, chung mát mát ngái. Lòng tráng, dá đen làm sao phân biát ? Quân thù lái lám le phía bác, gám má ghè phía nam. Sán hà xã tác này không thá đá mát. Nay ta ban pháp lánh nghiêm minh, uán nán lòng ngái, cái táo náp sáng, đáa cuác đái vào vòng chính đáo, trăm há nhá mát nhà, giang sán váng hán bàn thách, phán vinh, phú quý sá đán vái muán dân.

Thành thá dài : Đái uá đó, đám công thán kia làm sao kham nái ? Toàn là nháng trang anh kiát thát. Nháng báy nhiều năm đám chém đá thuán tay, máu máo đá mám lái, nay đi uán nán nhân tình át tan nát. Bá Há nên treo báng cáu hián mà trao tráng trách.

Vua cũng thá dài : Trám đâu phái không tháy đái uá đó. Ngái hián xá này cũng không thiáu. Nháng khác nào nháng ngán đèn le lói trong đêm. Tác áng nghìn, cháng qua cũng nhá đàn đám đám, chá mát cán gió lác, tan tánh ngay. Đám công thán kia theo Trám tá thuá hàn vi, nám gai nám mát, rèn luyán, gát dáa báy nhiều năm, máu xáng mái quyán thành khái đáng, đá cân lát đánh mánh trên sông Bách, trán sán hà hôm nay.

Rái Vua ban cho Thành mát báu ráu quý, cho vá.

Hôm sau Thành cáo bánh tá quan.

Thành sáng án đát, an nhán, áa đi đây đó, thăm ngái, viáng cánh, làm thá. Ngái đái yêu thá Thành, truyán miáng ngám nga, lan nhanh hán láa.

Mát hôm, có quan đái thán táu : Văn Thành cáy công, sanh lòng bát mán, làm thá ta thán Triáu Đánh, phá rái lòng ngái, có ý nghách loán. Tái đáng chém.

Vua sai mang thá Văn Thành vào náp. Vua đác qua, thá dài, đánh mát lái, truyán gái Văn Thành vào cháu.

Vua tôi gặp nhau có mặt buổi, không biết nói với nhau như thế gì. Ngay sau đó, Vua sai bày tiệc đãi Văn Thành, ép Thành uống chung một bầu rượu, rồi sai đao phủ chém đầu Thành bên ngoài chợ. Nhà Thành bị chu di tam thập, cả nhà xông vào công quán. Riêng thanh gươm báu, Vua giăng treo trên cột ngói.

Tôi thấy, dân Địch Hồ không ai dám làm thế. Triều đình cũng vậy. Ngoài mặt ông sao sáng cả triều đình không ai dám gọi ông nhân dân. Tuy vậy, thế vẫn vẫn là công tác quan trọng bậc nhất trong Triều đình. Người làm thế thì ít. Người bình luận thế, không bao giờ thiếu. Còn người bình luận bình luận, không sao kể xiết. Công việc Triều đình nhàn nháo, căng thẳng, phức tạp vô cùng, không ai thông suốt cả.

Mười năm thế nhàn, dân vẫn làm ruộng, nông dân vẫn lao đao, giặc vẫn gươm ghè, Triều đình nghiêng ngả. Không quan nào dám hỏi bút đầu tiên. Thủ đó, có một bút nguy hiểm hơn xấp dao lao vào hàng camp.

Một hôm Vua có trang, len vào đám dân, thăm dò nhân tình. Làng xã xác số, phải tiêu diệt, đàn ông len lét. Vua không vui, vào mặt quán rượu gọi buổi. Trong quán, có đám thanh niên tranh luận sôi nổi. Một người bình luận ngâm một bài thơ. Một người xúc động, lặng im. Vua nghe qua, rùng mình, làm bối rối: Văn Thành chết đã lâu, ai dấy gã thanh niên hành văn như vậy? Vua vội cung, sai tóm cả đám thanh niên, mang ngay ra chợ chém. Thanh niên nào, bước lên đống đầu đài, vẫn ngâm nga. Đao phủ đầu lưỡi. Vua nghe xong thế dài: Ta đã quá già rồi. Giang sơn gươm vóc này là quá khổ cả ta. Thế thế lại kia là cả nhà. Không ai ghìm đỡ thế thế lại, hỏi đầu mà buồn rồi!

Sáng hôm sau, lâm Triều đình, Vua phán: Các quan làm như trong Triều đình, ai yêu thế, đừng sang mặt bên.

Triều đình thế sao suy, không biết phải xử thế nào. Một lúc lâu sau, mặt số người tách sang mặt bên, trong đó có cả vài ông sao sáng cả triều đình. Vua ban thế thế cho thế thế thế, đưa về làm dân. Người ra về, kẻ mang thế thế, người đầu xé ruột.

Vua lại phán: Thế này, trong Triều đình, cả quan làm như thế, bình thế, đừng camp thế thế vẫn. Ai

trái nh, chém đ u không tha.

Quan nghe phán, người máng thám, ká đầu xá ruát.

Vua lái báo thá tá : Người ván vá song toàn, theo ta láp quác tá nhá, đá tháy máu người sái sác ba ngày đêm trên sông Bách, nay đá nghe rá mánh ta, phái biát liáu thân.

Thá tá sáp láy, trào nác mát, xin nháng ngôi cho em. Vua đánh mát lái, đái khái cung, cho làm tháng dân.

Rái Vua sai chát thá ván thái kháng chián vào kho, đát sách thá ván mái năm thánh trá. Tá đá Vua không vào lán ngám cánh, làm thá náa.

Mát hôm, quan Đái Tá Mã háp táp vào cháu, khán tráng báo cáo : Các quan yêu thá, bá đái vá làng, bát mán, tá năm tá báy bàn luán nhám nhá, ngám nga có ý phám tháng. Đây là mám phán loán nghiêm tráng, xá tác lám nguy, phái nghiêm trá xác đáng.

Vua cau mày quát : Trám đá có lánh cám Triáu Đánh đá đáng tái thá ván, sao người dám trái mánh ?

Bán quay sang Tá Táng : Pháp lánh thá nào ?

Tá Táng đáp gán : Tái khi quân, phái chém.

Bán hô tá háu chém đáu Đái Tá Mã, báu giáa Triáu. Quan lán nhá không ai hé miáng can, người máng thám, ká tá tái.

Tá đó trong Triáu Đánh không ai dám đáng đán thá ván. Bát chuyán bàn láo, không khí bát căng tháng, trong sáng đán. Quan lán hát làm thá đám ra có thái giá hác nghá quan lán. Quan nhá hát bình thá đám ra có thái giá cháy viác quan nhá. Công viác Triáu Đánh tá nhiên hát bán, ngăn náp đán, lân la thành náp.

Dân không làm quan, ngáa miáng ngám nga. Thá ván trong làng xóm đáp dáu bián cá. Thá hay không thiáu. Thá tái không phái hiám hoi. Dân không làm quan, khen chê vô tháng vô phát, đám ra quen thói khen chê tháng tháng, kách liát. Nháng cuác tranh luán ná ra hàng ngày, sôi nái, ná ào. Nháng rái mây trời, bèu nái, hoa tàn. Tính hải hác cáa ngái Đái Hánh có lá bát nguán tá đó. Ná cái làm cuác sáng bát ngáp. Trái lái cho đác mùa máy năm lián. Nác Đái Hánh trá nên giàu có, hùng cáng, không ai dám dòm ngó náa.

Năm 79 tuái Vua lâm bánh, biát mình cháng sáng đác náa. Vua gái thá tá vào cháu, trao hát chính sá, đán dò vài câu, rái rút vá lán nhá, chá chát. Vua lán, không tiáp đái thán, không cho hoàng háu, hoàng tá vào thăm. Vua sai ngái vào kho láy sách sá thuá xáa, đác qua ngày, tháy lòng bát lánh nhát. Mát hôm, Vua má mát tám láa, tháy bài Vánh Núi Sông, chân dung Vũ H, Văn Thành còn tái nét mác. Vua thá dài, gáp lái, sai mang sách sá trá vá kho.

Rái Vua mê sáng. Nhám mát lái, tháy mình lát trên mát bián máu. Táp vào bá, gáp mát váa láa mánh máng, hát vàng náng trĩu. Vua tián sâu vào váa láa, tháy mát ván náng hoa tuyát đáp, phong phú lá tháng. Giáa ván náng hoa có mát lán nhá, thanh tao. Trong lán, mát thanh niên đang cám bút. Vua ráng mình : phong cách, gáng mát thanh niên y y hát nhá mình thái niên thiáu. Vua máng rá, đá tay váy, cát tiáng gái. Thanh niên bián mát. Vua giát mình tánh đáy, tháy mát lái gáng má dài, ánh sáng toá ra trong và lánh nhá đám trắng buán.

Vua băng hà, không đá lái di chúc. Lúc lâm chung, mát tráng tráng gám vào gáng má báu thán làng Nhân táng thuá xáa, tay láu kháu chá trá, môi máp máy nhá muán trái trắng đái u gái, rái thá dài, nhám mát lái, đi nhángái đi ngá, không cán ai vuát mát.

Nhà Vũ trá vì hán bán trăm năm, ván duy trì lá cũ : quan không làm thá, thá không làm quan. Đái nào cũng có anh hùng hào kiát. Đái nào cũng có văn nhân, nghá sĩ trác tuyát. Đáu thá ká 20 nhà Vũ cán nghiáp trái. Vua Vũ sinh đác mát trai, Vũ Thành, thì mát. Vũ Thành, giát máu tán cùng cáa Vũ H, là mát đáa trá khái ngá, tuán tú, thông minh lá tháng. Năm tuái, Thành xuát kháu thành cháng. Báy tuái, đáng cá nhá ráng bay pháng múa, Triáu Đánh không ai đách nái. Chín tuái, váy bút thành tranh. Mái ba tuái, thái tiêu, ngái nghe ngán lá. Năm Vũ Thành 18 tuái, Triáu Đánh sai láp đàn tá trái đát, mái Vũ Thành lên ngái. Vũ Thành lên đàn, vái

Truyện Vũ Hồ, người làng Nhân

Tác Giả: Vietsciences- Phan Huy Đáng
Thứ Tư: 25 Tháng 3 Năm 2009 21:26

---

trời, lấy đất, ngâm mắt bài thơ thong thả, tởm nh, bởng, rời trời, trời đất cho thiên hạ, xin
đác làm người.

Triều Đình với họp bàn mưu xá.

Thuở đó, nước Đái Hánh đã chuyển qua nạn quân cháp hián lâu. Hoàng tộc chỉ còn tính
chát sống trong truyện thơ. Vì triều Đình tập trung vào bên mùa táu. Thế mà quan quân
ván bá làm thơ ! Đái sống trong Triều u tánh. Gáp đáp, mắt đái thơ nán phát huy sáng
kián... đá xuát nghá quyát... giái tán Triều u Đình. Cá Triều u Đình máng rá ! mau mau nhát trí
thông qua. Chính phá hát, can thiáp... giái thích... tranh thá... Sao cũng không đác.
Chính phá dành ban cho Triều u Đình huân cháng anh hùng lao đáng táp thá bái tinh, cho xây
vián báo tàng láu truyện thơ Vũ Thành, tuyên bá nán Cáng hoà dân chá.

Táy, người Đái Hánh hát là thơ nán dân. Táy, nước Đái Hánh tháa sác cánh tranh với thiên hạ.
Táy, trong tim người Đái Hánh không còn náng há. Chỉ còn ná cái ván váo, khán nán cáa
hôm nay.

Đó là truyện thuyết về Vũ Hồ, người làng Nhân, nước Đái Hánh, nhà Vũ, thế kỷ 20.

Ông Hián họp cán lý uítkidônioancá, thế dài, cái người.